

Samenvatting

De gelden voor creatief ondernemerschap staan structureel in de begroting. Elke collegeperiode volgt een geactualiseerd beleidskader. Met dit beleidskader 'Creatief Maastricht 2023-2026' investeert de gemeente nadrukkelijk in een stimulerend creatief ondernemerschapsklimaat waarbij we creatief ondernemerschap verder willen laten groeien, ook in samenhang met onze brede economische opgaven. Dit vanuit de ambitie om het ruimschoots aanwezig creatief scheppend vermogen van de stad de ruimte te geven en ondernemingskansen te bieden om wezenlijk bij te dragen aan de prioritaire economische opgaven circulariteit en gezondheid en de prioritaire economische gebieden Brightlands Maastricht Health Campus en Binnenstad.

De gemeente Maastricht besteedt de middelen aan gedeelde voorzieningen en structuren rondom prioritaire thema's en gebieden teneinde (cross-over) samenwerking en innovatie te stimuleren. Voorbeelden hiervan zijn de circulaire makers ruimte, inspiratiesessies op het vlak van creativiteit en gezondheid, een gezamenlijke programmastructuur van toonplekken in de binnenstad en een artist in residence programma voor BMHC.

Beslispunten

1. In te stemmen met geactualiseerd creatief ondernemerschapsbeleid 2023-2026 'Creatief Maastricht, innovator binnen de circulaire en gezondheidseconomie van Maastricht en stimulator voor de plekken BMHC en Binnenstad'.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 10 juli 2023:

Conform.

1. Aanleiding

De gelden voor creatief ondernemerschap staan structureel in de begroting. Elke collegeperiode volgt een geactualiseerd beleidskader. De actualisatie van dit beleid betreft een college bevoegdheid. Het is namelijk een uitwerking van het door de raad vastgesteld Economische visie 2040: Maastricht kiest voor kwaliteit en innovatie. Het college informeert de raad over de uitvoering van beleid via raadsinformatiebrieven en presentaties in de domeinvergadering Economie & Cultuur.

2. Context

Het creatief ondernemerschap beleid is een uitvoeringsnota van de Economische visie. Vanuit de Economische visie heeft Maastricht – volgend uit het coalitieakkoord 22-26 (p. 22) - drie prioritaire thema's geselecteerd waarop we kennis en bedrijvigheid willen ontwikkelen: Gezondheid, Duurzaamheid en Creativiteit en twee prioritaire plekken voor economische ontwikkeling: BMHC en de Binnenstad. We willen creativiteit verder ontwikkelen, zichtbaar maken en gericht toepassen zodat ondernemingskansen ontstaan waarvan de economie en inwoners profiteren.

Daarnaast bouwt het creatief ondernemerschap beleid voort op de Cultuurvisie, Sociale Visie en Omgevingsvisie. De Cultuurvisie stuurt op het behoud van Maastricht als een van de negen culturele brandpunten van Nederland, wat maakt dat Maastricht een sterke basis heeft voor creatief ondernemerschap en dit beleid zich richt op de verdere versterking hiervan. De Sociale Visie stuurt op een saamhorige samenleving die elkaar ondersteunt en waar gezamenlijk initiatieven worden genomen, wat maakt dat dit beleid zich o.a. richt op een collectieve werkplaats rondom circulair & creatief ondernemen en een gezamenlijke infrastructuur voor culturele evenementen in de binnenstad. De Omgevingsvisie stuurt op plekken waar beleving en ontmoeting centraal staan. In deze nota zetten we de inspirerende en verbindende kracht van creativiteit in op de genoemde plekken omdat het hier economisch gezien het meest nodig is.

De relatie met de economische programma's Circulaire Economie, Broedplaatsen en Studentestad is stimulerend en als volgt aanwezig: t.a.v. Circulaire Economie zetten we met creatief ondernemerschap in op een gedeelde, financieel toegankelijke en inhoudelijk stimulerende circulaire werkplaats die in aansluiting op de Circular Textile Hub functioneert. Deze combinatie biedt de mogelijkheid om naar diverse toepassingen van textiel te kijken en ook met andere materialen te werken. Dit versterkt de veelzijdigheid en daarmee de weerbaarheid van deze startende bedrijven. T.a.v. Broedplaatsen voorziet creatief ondernemerschap in de invulling van de broedplaats Qeske en afhankelijk van de ontwikkeling Creatief & Gezond mede in de invulling van de derde makersspace op BMHC. T.a.v. Studentestad maakt dit programma het mogelijk om zowel praktijkonderwijs als

hoger onderwijs te laten aansluiten op de circulaire makers-ruimte. De langjarige relatie met de UM rondom het onderzoek *Made2Measure in the creative industries* wordt gecontinueerd en verbreed.

3. Gewenste situatie

Ontwikkeling in creatief ondernemerschap beleid

In de periode, 2014-2022, investeerde de gemeente in de versterking van de creatieve sector via ondernemerschap, zichtbaarheid, netwerken en huisvesting. Mede door deze investeringen is de sector zodanig op vlieghoogte gekomen dat we de in onze stad aanwezige creativiteit nu gezamenlijk zo optimaal mogelijk willen verbinden met- en inzetten voor het realiseren van een toekomstgerichte gezondheidssector op de Brightlands Maastricht Health Campus (BMHC) en een circulaire economie (i.p.v. een lineaire economie) i.s.m. de Brightlands Chemelot Campus (BCC).

Stabiel en veerkrachtig creatief ondernemerschap

De Universiteit Maastricht - School of Business and Economics - concludeert onder leiding van prof. Rachel Pownall - dat de creatieve sector een stabiele en veerkrachtige sector is die harder groeit in termen van aantal bedrijven en werkgelegenheid dan de rest van de Maastrichtse economie over de afgelopen vijf jaren. Uit het onderzoek komt tevens naar voren dat de creatieve sector een katalysator kan zijn voor innovatie.

Creatief scheppend vermogen

We willen het succes van de creatieve sector in de toekomst niet meer zozeer aflezen aan de toe- of afname van banen maar vooral aan het succes van innovaties waarin het creatief scheppend vermogen van doorslaggevende betekenis voor onze economie en daarmee haar inwoners.

Wij geloven dat creativiteit het verschil kan maken en dat deze waardencreatie, samen met concrete aandacht voor welzijn en duurzaamheid, kan leiden tot een toekomstbestendige economie waarin er daadwerkelijk sprake is van een brede welvaart.

Doel

Daarom investeert de gemeente de komende periode 23-26 nadrukkelijk in een creatief ondernemersklimaat waarbinnen dergelijke innovaties actief worden gestimuleerd. Concreet betekent dit dat we gaan sturen op de vraagstukken gezondheid en circulariteit waar Creatief Maastricht aan kan bijdragen en waar voor hen ondernemingskansen liggen (welzijn en duurzaamheid). Ook gaan we sturen op prioritaire plekken in de stad waar Creatief Maastricht zowel kan bijdragen én verder kan groeien.

Programmalijnen 2023-2026 met subdoelen

- Creatief Maastricht
  - Creatief & Circulair

In 2026 is er in Maastricht een circulaire makers-ruimte (werktitel) c.q. ‘algemene voorziening’ voor creatieve professionals die functioneert als een katalysator voor circulaire ondernemingskansen.
  - Creatief & Gezond

In 2026 willen we dat de creatieve sector en gezondheidsprofessionals meer met elkaar verbonden zijn en er een aantal concrete pilotprojecten zijn uitgevoerd rondom preventie.
- Ruimte voor Creatief Maastricht
  - BHMC

In 2026 willen we dat BMHC een plek is waar creativiteit en inspiratie aanwezig is in de vorm van kunst in de openbare ruimte/culturele programmering en de landing van creatieve bedrijven op het vlak van gezondheid. Voor de creatieve sector heeft de programmering op Randwyck geleid tot nieuw publiek en nieuwe ondernemingskansen.
  - Binnenstad

In 2026 willen we meer een mix van functies in de binnenstad. De binnenstad biedt de creatieve sector zichtbaarheid. Omgekeerd biedt ze de binnenstad kwaliteit en helpt het de binnenstad bezoekwaardig en aantrekkelijk te houden. Een mix van functies, waarvan ateliers (al dan niet in combinatie met verkoop), toonplekken en culturele initiatieven onderdeel zijn, maakt onze binnenstad toekomstbestendig.

Economisch gezien is creatief ondernemerschap het meest nodig op bovenstaande thema's en gebieden. Daar waar zich unieke kansen voordoen op andere thema's dan wel gebieden, grijpen we deze waar mogelijk aan.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

We willen creativiteit benutten voor het oplossen van maatschappelijke opgaven en daarbinnen ondernemingskansen benutten. Die ondernemingskansen liggen op vlak van het creëren van bewustwording, urgentie en duiding van maatschappelijke opgaven, maar ook op het vlak van doorbreken van structuren en verdienmodellen zodat we van een lineaire naar een circulaire economie gaan en de gezondheidszorg betaalbaarder maken. Hier denken we aan de ‘*seductive power of design*’. Dat betekent dat we veel vaker ontwerpers en wetenschappers gaan bevragen,

inzetten en de ruimte geven om een alternatief toekomstperspectief te ontwikkelen dat duurzaam, toekomstbestendig en anders is. Maar tegelijkertijd toch aantrekkelijk en verrijkend voor onze samenleving. Het is belangrijk om nieuwe ideeën te onderzoeken, om makers de ruimte te geven, waardoor de stad Maastricht een impuls krijgt.

5. Effect op de openbare ruimte

Op de BMHC zijn culturele uitingen in de openbare ruimte te verwachten. Dit jaar zal het mogelijk gaan over een tentoonstelling/presentatie van de 10 artistieke schetsen rondom BHMC in de openbare ruimte. Ook is het denkbaar dat indien er dit jaar wordt gestart met programmering deze eveneens in de openbare ruimte plaatsvindt. Voor de volgende jaren is de verwachting dat er kunstenaars tijdelijk zullen wonen met een omgevingsopdracht die al dan niet zichtbaar wordt in de openbare ruimte. Voor al deze acties zullen de benodigde vergunningen worden aangevraagd.

6. Personeel en organisatie

N.v.t.

7. Informatiemanagement en automatisering (incl. Smart City)

N.v.t.

8. Financiën

Voor de uitvoering van het beleid Creatief Ondernemerschap 2023-2026 is structureel een bedrag beschikbaar van € 248.000 (prijsspeil 2023 excl. toekomstige indexering).

Dit bedrag (248k p.j.) wordt ingezet voor onderstaande 3 programmalijnen:

1. Creatief Maastricht (thematische uitwerking) 115k p.j.
  - Creatief & Circulair
  - Creatief & Gezond
2. Ruimte voor creatief Maastricht (gebiedsgerichte uitwerking) 115k p.j.
  - Brightlands Maastricht Health Campus
  - Binnenstad
3. Onderzoek naar en voor Creatief Maastricht 18k p.j.

- Made 2 Measure (UM) voortzetten en verbreden met andere beleidsvelden.

Indicatieve verdeling van budget

- Er komen 3 budgetten: Creatief Maastricht voor thematische uitwerking, Ruimte voor Creatief Maastricht voor gebiedsgerichte uitwerking en Onderzoek naar- en voor Creatief Maastricht.
- De richtbedragen zijn indicatief. Binnen de drie budgetten is er bewegingsruimte.
- Het programma heeft een opstartfase. De meeste kosten worden in 2024, 2025 en 2026 gemaakt. Het jaar 2023 is een opstartjaar. Bestedingen die niet kunnen worden gedaan, worden doorgeschoven naar het volgende jaar.

Btw

Alle bedragen in dit hoofdstuk zijn exclusief btw. Of en welke btw-consequenties er zijn zal vooral afhankelijk zijn van de rol van de gemeente Maastricht en de wijze waarop uitvoering zal worden gegeven aan de projecten. Praktijkervaring leert dat daar waar ruimtes beschikbaar gesteld cq. gesubsidieerd worden de btw niet compensabel is. Of en welke gevolgen er in dit kader zijn voor met name bovengenoemde programmaliijn 2 zal nader bekeken worden zodra de exacte inhoud bekend is. Ongeacht het bovenstaande zullen de eventuele ontstane extra kosten opgevangen worden binnen de beschikbare middelen. Hieruit blijkt het taakstellende karakter.

9. Aanbestedingen

Opdrachtverlening geschiedt conform het Inkoop- en aanbestedingsbeleid gemeente Maastricht.

10. Participatie tot heden

De prioritaire economische thema's en gebieden zijn bepaald in het coalitieakkoord en de economische visie. Over de invulling van de thema's heeft participatie plaatsgevonden. De volgende groepen zijn bevraagd: creatieve ondernemers die gebruik hebben gemaakt van de subsidieregeling creatieve industrie 2019 t/m 2022, onderwijsinstellingen en partijen die actief zijn in het gebied BHMC en in de Binnenstad.

11. Voorstel

In te stemmen met geactualiseerd creatief ondernemersbeleid 2023-2026 'Creatief Maastricht, innovator binnen de circulaire en gezondheidseconomie van Maastricht en stimulator voor de plekken BMHC en Binnenstad'.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Per thema en per gebied zal een proces worden ingericht. Voor de twee gebieden is er een bestaande projectgroep waar bij aangesloten kan worden. Binnen deze projectgroepen worden projecten in gang gezet door middel van opdrachtverlening.

De verantwoording loopt zoveel mogelijk parallel aan de P&C cyclus.

Het onderzoeksprogramma Mapping Maastricht in the cultural and creative industries wordt gecontinueerd en verbreed. Deze dient tevens het doel evaluatie en mogelijkheid tot bijsturing.